

Основно училище "Св. Паисий Хилендарски"
8730 с.Бояново, общ.Елхово, обл. Ямбол, ул."Ив.Вазов"№3, тел:0876458505
Email: info-2831531@edu.mon.bg, <https://ph-boyanovo.com>

УТВЪРЖДАВАМ:.....

В. Георгиева
/Веска Георгиева/

Директор на ОУ „Св. П. Хилендарски“
с. Бояново, общ. Елхово, обл. Ямбол

**МЕХАНИЗЪМ
ЗА НАМАЛЯВАНЕ БРОЯ НА
ОТСЪСТВИЯТА ПО НЕУВАЖИТЕЛНИ
ПРИЧИНИ И ЗАДЪРЖАНЕ НА
УЧЕНИЦИТЕ В УЧИЛИЩЕ ПРЕЗ УЧЕБНАТА
2024 – 2025 ГОДИНА**

Училищният механизъм за намаляване броя на отсъствията по неуважителни причини и задържане на учениците в училище е приет на заседание на педагогически съвет, Протокол № 9 от 09.09.2024 г. и утвърден със Заповед № *199/09.09.2024* г. на директора на училището

МЕХАНИЗЪМ ЗА КОНТРОЛ НА РЕДОВНО И ТОЧНО ОТРАЗЯВАНЕ НА ОТСЪСТВИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ В ЗАДЪЛЖИТЕЛНАТА УЧИЛИЩНА ДОКУМЕНТАЦИЯ

1. Механизмът за контрол и точно отразяване на отсъствията е изготвен на основание чл.172, ал. 1, т. 1, чл. 210, ал. 1, т. 1 от ЗПУО, Наредбата за приобщаващо образование, Наредба №15/22.07.2019 г. на МОН за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти и Правилникът за дейността на училището за учебната 2024/2025 година.
2. Всеки учител в началото на часа задължително проверява и записва отсъстващите ученици. До края на учебния ден е длъжен да нанесе отсъствията в електронния дневник. Неспазването на това изискване е основание за административно наказание.
3. Закъснение на ученик за учебен час до 20 минути се отчита като половин отсъствие, а закъснение на ученика за учебен час с повече от 20 минути — като едно отсъствие (чл. 61, ал. 2 от Наредбата за приобщаващо образование).
4. Класният ръководител, на основание чл. 61, ал. 3 от Наредбата за приобщаващо образование, е длъжен да уведоми родителя с писмо, по имейл или в телефонен разговор, ако ученикът отсъства от училище един учебен ден и няма данни, че е налице уважителна причина за неговото отсъствие и да обсъди с родителя възможностите за отстраняване на причините за отсъствието.
5. Класният ръководител отчита отсъствията на учениците в учебни часове (чл. 61, ал. 1 от Наредбата за приобщаващо образование).
6. Класният ръководител отразява броя на отсъствията на ученика в дневника на класа, (чл. 61, ал. 4 от Наредбата за приобщаващо образование).
7. Ученикът може да отсъства от училище по уважителни причини в следните случаи (чл. 62, ал. 1 от Наредба за приобщаващо образование и чл.43, ал. 1 от ПДУ), за което е длъжен да представи съответния документ.
8. По медицински причини- отсъствията се уважават с електронна медицинска бележка.
9. Ученикът може да отсъства от училище по уважителни причини и в следните случаи (чл.62, ал.1, т. 2,3,4 от Наредба за приобщаващо образование), за което е длъжен да представи съответния документ.
10. Родителите са длъжни да уведомят класния ръководител, ако ученика ще отсъства по медицински причини, в рамките на деня.

11. Поради участие в други дейности извън процеса на училищното образование, като състезания, конкурси, олимпиади, фестивали, концерти, спектакли, изложби и други, при представяне на документ от спортния клуб, в който ученикът членува, от организаторите на дейностите, от институцията, от името на която участва в тях, и след потвърждение от родителя;
12. До 3 дни в една учебна година въз основа на мотивирано писмено заявление (по образец) от родителя до класния ръководител. Заявлението се подава преди отсъствието на ученика, а ако това е невъзможно, родителят уведомява класния ръководител в телефонен разговор или по имейл и подава заявлението до 3 учебни дни след връщането на ученика в училище.
13. До 7 учебни дни в една учебна година с предварително разрешение на директора на училището въз основа на мотивирано писмено заявление от родителя (по образец), в което подробно се описват причините за отсъствието. В случай че заявлението не може да се подаде преди отсъствието на ученика, родителят уведомява за това класния ръководител в телефонен разговор или по имейл и подава заявлението до 3 учебни дни след връщането на ученика в училище. Директорът на училището, въз основа на заявлението, взема решение дали отсъствията на ученика са по уважителни причини.
14. Ученикът може да отсъства по уважителни медицински причини от учебния час по учебния предмет ФВС, когато е противопоказно физическото натоварване и присъствието му в учебния час. Видът на заболяването и заключението за освобождаване от обучение по учебния предмет ФВС се удостоверяват с медицински документ.(чл.62, ал.5 от Наредбата за приобщаващо образование).
15. Ученик, за който е противопоказно физическо натоварване, но не и присъствието в учебния час (чл.62, ал.6 от Наредбата за приобщаващо образование), не може да отсъства от час по учебния предмет физическо възпитание и спорт.
16. Когато освобождаването на ученика от часовете по ФВС е за целия учебен срок или за учебната година, ученикът няма право да напуска територията на училището по време на учебния час, а директорът въз основа на представените медицински документи определя със заповед начина на уплътняване за ученика на времето, определено за учебните часове. Заповедта се съобщава на родителя на ученика (чл.62, ал.7 от Наредбата за приобщаващо образование).
11. Класните ръководители до 2 число на съответния месец са длъжни да оформят отсъствията /извинени и неизвинени/ за предходния месец.

12. Директорът отразява в модул „Отсъствия“ към Информационната система на образованието предадените от класните ръководители справки за отсъствията в срок до 4 число на следващия месец.

13. Директорът извършва периодични проверки на:

- дневника, относно отразяване отсъствията на учениците;
- извинителни бележки на отсъстващите ученици.

14. Провеждане на срещи на училищното ръководство с класни ръководители, в чиито паралелки има ученици, допускащи отсъствия по неуважителни причини, с цел проследяване на тяхното развитие и стимулиране към активност в учебната дейност и набелязване на мерки за обща или допълнителна подкрепа в зависимост от броя на допуснатите отсъствия по неуважителни причини.

15. За преодоляване на проблемното поведение на ученика и за справяне със затрудненията му с приобщаването в образователния процес и в институционалната среда, с участието му в дейността на училището и с поведенческите му прояви се прилагат една или повече от следните дейности за въздействие върху вътрешната мотивация (чл.45 от Наредба за приобщаващо образование):

- Обсъждане между ученика и класния ръководител с цел изясняване на възникнал проблем и получаване на подкрепа за разрешаването му. Дейността се прилага в случай на необходимост от изясняване на възникнал конкретен проблем. Класният ръководител осъществява разговор с ученика за установяване на причините, довели до възникването на проблема, при спазване на етичния кодекс на училищната общност. Класният ръководител съвместно с ученика определя дейности, които да доведат до преодоляване на проблема и оказва подкрепа на ученика за осъществяване на дейностите(чл.46 от Наредбата за приобщаващо образование);
- Използване на посредник при решаване на конфликт в училище. Дейността се осъществява от учител, който не е страна в конкретния конфликт и който посредничи между страните в конфликта с цел разрешаването му. След изясняване на причините за възникването на конфликта ученикът или учениците получават подкрепа от посредника за разрешаването му. (чл. 47 от Наредбата за приобщаващото развитие)
- Създаване на условия за включване на ученика в занимания, съобразени с неговите интереси и потребности. Тази дейност се осъществява по препоръка на учителите на съответния ученик, на класния ръководител или на друг педагогически специалист. Дейността се извършва след наблюдение на ученика в процеса на обучението и в училището и установяване на необходимост от провеждане на консултации. Заниманията

по интереси може да се провеждат чрез различни организационни педагогически форми - клуб, състав, ансамбъл, секция, отбор и други (чл.48 от Наредбата за приобщаващо образование).

- Индивидуална подкрепа за ученика от личност, която той уважава (наставничество). Дейността се осъществява от личност по избор на ученика, която той приема и уважава и която е изразила съгласие за участие в индивидуалната му подкрепа. Индивидуалната подкрепа на ученика може да бъде осъществена от учител от училището, от лице от семейството, от близък на ученика или от обществено изявена личност, на която ученикът има доверие или която представлява пример за него и спомага за развитието на силните му страни и за цялостното му личностно развитие. Класният ръководител на ученика организира осъществяването на индивидуалната подкрепа, за което информира родителя(чл.45, т.6 и чл.50 от Наредбата за приобщаващо образование).

- Участие на ученика в дейности в полза на паралелката или училището. Дейността се осъществява, като ученикът съвместно с класния ръководител избира конкретна дейност, определена в правилника за дейността на училището, която да извърши в полза на училището или паралелката. Дейността, свързана с определяне на възможности за участие на ученика в доброволчески инициативи, се осъществява по желание на ученика след избор на такива инициативи от училището (чл.51 и чл.52 от Наредба за приобщаващо образование).

16. Административни мерки за налагане на санкции за допуснати отсъствия по неуважителни причини, съгласно чл.199 от ЗПУО, чл.58, чл.60 от Наредбата за приобщаващо образование и ПДУ.

17. Среца на екипа за оказване на обща подкрепа на ученици, допуснали отсъствия по неуважителни причини с родителите на учениците и обсъждане на мерки за преодоляване на причините за допускане на отсъствия.

18. Периодични срещи на класни ръководители, училищно ръководство и родители за анализиране на резултатите от приложените мерки за обща подкрепа и обсъждане на други мерки за въздействие върху проблемните ученици.

19. При необходимост провеждане на тематичен педагогически съвет за обсъждане на причините за допуснатите отсъствия по неуважителни причини и предприемане на мерки за преодоляване на причините.

ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА КОНТРОЛ ОТНОСНО СИСТЕМНО ИНФОРМИРАНЕ НА РОДИТЕЛИТЕ (НАСТОЙНИЦИТЕ) ЗА ДОПУСНАТИТЕ ОТСЪСТВИЯ ОТ УЧЕНИЦИТЕ

1. Изпращане на информация от класен ръководител до родител/настойник за допуснати отсъствия по неуважителни причини от ученик. Класният ръководител, на основание чл.61, ал. 3 от Наредбата за приобщаващо образование, е длъжен да уведоми родителя с писмо, по имейл или в телефонен разговор, ако ученикът отсъства от училище един учебен ден и няма данни, че е налице уважителна причина за неговото отсъствие и да обсъди с родителя възможностите за отстраняване на причините за отсъствието.
2. Класният ръководител, като председател на екипа за оказване на обща подкрепа на учениците от неговата паралелка, уведомява членовете на екипа с цел провеждане на разговори с учениците, допуснали отсъствия по неуважителни причини.
3. Провеждане на разговор с родител на ученик, допуснал отсъствия по неуважителни причини.
4. Провеждане на срещи на Училищното ръководство с ученици, допуснали по-голям брой отсъствия по неуважителни причини и с техните родители.
5. Информирание на родителите като основна заинтересована страна в процеса на включването и задържането на децата и учениците не само чрез регулярните, но и чрез тематични родителски срещи.
6. Подаване на заявление (чл.62, ал.1, т.3 и т.4от Наредбата за приобщаващо образование) при отсъствие на ученик по уважителни причини и регистриране във входящия дневник на училището. Заявлението се подава от ученик/родител след проверка от класния ръководител на използваните и оставащите дни по чл.62, ал.1,т.3 и т.4от Наредбата за приобщаващо образование.
- 7.Заявлението по чл.62, ал. 1, т. 3 от Наредбата за приобщаващо образование се подава преди отсъствието на ученика, а ако това е невъзможно, родителят уведомява класния ръководител в телефонен разговор или по имейл и подава заявлението до 3 учебни дни след връщането на ученика в училище.
17. В случай, че заявлението по чл. 62 ал. 1, т. 4 (отсъствие до 7 учебни дни в една учебна година с предварително разрешение на директора) не може да се подаде преди отсъствието на ученика, родителят уведомява за това класния ръководител в телефонен разговор или по имейл и подава заявлението до 3 учебни дни след връщането на ученика в училище. Директорът на училището въз основа на заявлението взема решение дали отсъствията на ученика са по уважителни причини.
18. При отсъствие на ученик по чл. 62, ал. 1, т. 2 от Наредбата за приобщаващо образование поради участие в други дейности извън пропеса на училищното образование

(състезания, конкурси, олимпиади, фестивали, концерти, спектакли, изложби и други)родителят подава заявление, придружено с документ от спортния клуб, в който ученикът членува, от организаторите на дейностите, от институцията, от името на която участва в тях. Заявлението се регистрира във входящия дневник на училището.

11. Ежемесечна проверка на директора на отразените в електронния дневник отсъствия на учениците по уважителни и неуважителни причини и предоставените извинителни бележки.

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ НА УЧИЛИЩЕТО С ДРУГИ ЗАИНТЕРЕСОВАНИ ЛИЦА И ИНСТИТУЦИИ

1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

В ОУ „Св. Паисий Хилендарски“ се прилага механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, създаден с Постановление №100 на МС от 08.06.2018 г.

2. СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ

- Стимулиране и мотивиране на педагогическия екип в училище да изпълнява училищната програма за намаляване на отсъствията на учениците чрез реалното и точното им отразяване в училищната документация;
- Разработване на мерки за превенция на преждевременното напускане на образователната система от учениците;
- Намаляване на броя на некоректно отразени отсъствия в училище;
- Разработване и прилагане на мерки за подобряване връзката на училището с родителите на учениците и за съвместни превантивни действия за намаляване на отсъствията, като условие за предотвратяване на преждевременното напускане на училището и за повишаване на образователните резултати.

3. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ПРИЛАГАНЕ НА ПРОГРАМАТА

Повишаване качеството на образователния процес чрез:

- непрекъснатост на учебните занятия, изпълнение на училищните учебни планове и учебните програми, разглеждане на теми по гражданско и здравно образование при отсъствие на учители специалисти.
- максимален обхват на учениците в учебните занятия, повишаване на успеваемостта, ритмичност при оценяването;
- намаляване броя на отсъствия на учениците по неуважителни причини.

4. МЕРОПРИЯТИЯ

4.1. Разработване и изпълнение на училищната политика за намаляване на броя на учениците, допускащи безпричинно отсъствия чрез целенасочено единно въздействие, създаване на комплекс от мерки и сътрудничество на заинтересованите страни.

4.2. Усъвършенстване работата на педагогическия екип по разработване и изпълнение на училищната програма, в резултат на което да намалее броят на учениците допускащи безпричинно отсъствия.

4.3. Увеличаване разнообразието от предприети мерки и дейности от класните ръководители за превенция и намаляване на отсъствията по неуважителни причини чрез публично оповестяване на добри практики и политики (системно наблюдение, анализ, оценка, редовна отчетност и прозрачност, от които да произтичат коригиращи действия, развиване на ресурси и насочване на въздействието съобразно установените потребности)

4.4. Повишаване интереса на учениците към работата в екип чрез участие в училищни кампании и събития, отбелязване на важни дати и събития.

4.5. Планиране и осъществяване на контрол за редовно и точно вписване на отсъствията на учениците в училищната документация, за коректно и точно подаване към НЕИСПУО, модул „Отсъствия“, данните за движението на учениците и за броя на отсъствията, за своевременно отразяване на статуса на всеки ученик в веб - базирания Регистър за движението на децата и учениците.

4.6. Планиране и осъществяване на контрол върху спазването на задълженията на класния ръководител относно контрола на посещаемостта на учебните часове от учениците от паралелката и своевременно уведомяване на родителите, ако ученикът отсъства от учебни часове, както и когато спрямо него ще започне процедура за налагане на санкции.

4.7. По-голяма атрактивност на преподавания материал чрез използване на електронни уроци, интерактивни методи, онагледяване, практическа насоченост и други.

4.8. Анализ на движението на учениците и причини за допуснатите отсъствия.

5. ИНИЦИАТИВИ ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ НА УЧИЛИЩЕТО С ДРУГИ ЗАИНТЕРЕСОВАНИ ЛИЦА И ИНСТИТУЦИИ

5.1. Добра комуникация и навременната обмяна на информация за постигането на добри резултати в партньорството между училище, родители и ученици, съответстващо на правата на страните:

- съвместни дейности с Обществения съвет;
- съвместно разработване на училищни стратегии;
- извънкласни дейности (конкурси, състезания с осигурен награден фонд);
- популяризиране чрез родителите/семействата на достигнатите резултати

5.2. Комуникация с екипите за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.

5.3. Изготвяне на график на класните ръководители за провеждане на втори час

на класа в частта „консултации на родители”.

5.4. Подаване на информация на дирекция „Социално подпомагане“ за ученици, които трайно не посещават училище с цел проучване на причините и налагане санкции на родители, които не осигуряват присъствие на децата си в училище.

5.5. Спиране на детските надбавки на родители, чийто деца са допуснали 5 и повече отсъствия по неуважителни причини през един календарен месец.

5.6. Ефективно взаимодействие и сътрудничество на училището с други заинтересовани страни - повишаване участието и ангажираността на родителите чрез популяризиране на добри практики за включване на родителите в мерки за намаляване на отсъствия по неуважителни причини на учениците и предотвратяване на преждевременното им напускане на училище.

ИНДИКАТОРИ ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ДОБРИ ПРАКТИКИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА ОТСЪСТВИЯТА ПО НЕУВАЖИТЕЛНИ ПРИЧИНИ

1. Награждаване на ученици, показали отлични резултати на олимпиади, състезания, конкурси, благотворителни и доброволчески инициативи.
2. Включване на ученици в отбелязване на училищни празници и годишнини.
3. Публикуване на постиженията на учениците на интернет страницата на училището.
4. Осигуряване на допълнителна подготовка на учениците с обучителни затруднения.
5. Целодневна организация на учебния процес за учениците от I -VII клас.
6. Провеждане на открити уроци по предмети с присъствие на родители и представители на институции.
7. Инициативи, свързани с кариерното ориентиране на учениците.
8. Формиране на „Клубове по интереси” и провеждане на извънкласни занимания в различни области.
9. Провеждане на тематичен педагогически съвет за анализ на резултатите от образователно - възпитателната работа на учениците след края на I учебен срок и края на учебната година и набелязване на мерки за преодоляване на пропуските в учебната и възпитателна работи.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 100 на МС от 08.06.2018 г. за създаване и функциониране на Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст (Загл. изм. - ДВ бр. 82 от 2019 г.)

Обн. - ДВ, бр. 50 от 15.06.2018 г.; изм. и доп., бр. 82 от 18.10.2019 г.

**МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ
ПОСТАНОВИ:**

- Чл. 1.** (Изм. и доп. - ДВ, бр. 82 от 2019 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2019 г.) Създава се постояннодействащ Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, наричан по-нататък „Механизма“.
- (2) Механизмът по ал. 1 се прилага по отношение на децата и учениците, които не са обхванати в образователната система, за които има риск от отпадане от училище и детска градина или са напуснали преждевременно образователната система.
- (3) Механизмът по ал. 1 включва:
1. създаване и дейност на екипи за съвместна работа на институциите за обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст (екипи за обхват);
  2. (нова - ДВ, бр. 82 от 2019 г.) изпълнение на дейности в детските градини и училищата за предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, които отсъстват от детска градина или училище;
  3. (Предишна т. 2, изм. - ДВ, бр. 82 от 2019 г.) взаимодействие на институциите по прилагането на комплекс от мерки за обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система;
  4. (Предишна т. 3, изм. - ДВ, бр. 82 от 2019 г.) прилагане на процедурите по предоставяне в натура на отпуснатите семейни и социални помощи в съответствие с индивидуалните потребности на децата и учениците, както и подобряване на координацията при налагане на санкции спрямо родителите, настойниците/попечителите или лицата, които полагат грижи за детето, при неизпълнение на задълженията им по Закона за закрила на детето и Закона за предучилищното и училищното образование;
  5. (Предишна т. 4, изм. - ДВ, бр. 82 от 2019 г.) организиране на регулярен обмен на информация между ангажираните институции и координиране на техните съвместни действия за налагане на съответни санкции по реда на Закона за закрила на детето, Закона за предучилищното и училищното образование и Закона за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните на родители, чиито деца в задължителна предучилищна и училищна възраст не посещават училище;
  6. (Предишна т. 5 - ДВ, бр. 82 от 2019 г.) взаимодействие на институциите за проследяване при пътуване и миграция на упражняването на правото на децата на задължително образование;
  7. (Предишна т. 6 - ДВ, бр. 82 от 2019 г.) обмен на информация и контрол по издадените здравни бележки за извиняване на отсъствия по уважителни причини на децата и учениците;
  8. (Предишна т. 7, изм. - ДВ, бр. 82 от 2019 г.) други дейности за обхващане и включване в образователната система и за предотвратяване на отпадането на

децата и учениците, които предполагат взаимодействие на институциите.

Чл. 2. (1) Създава се Координационно звено под ръководството на заместник министър-председателя с функции на координация по отношение на дейността на Министерството на образованието и науката със задача да осъществява междуинституционална координация и контрол на национално ниво за изпълнението на Механизма по чл. 1, ал. 1, както и да координира разработването на система от мерки за превенция на отпадането на деца и ученици от образователната система съобразно анализа на данни, събрани от Информационната система за реализация на механизма (ИСРМ).

(2) В състава на Координационното звено се включват министърът на образованието и науката, министърът на труда и социалната политика, министърът на вътрешните работи, министърът на здравеопазването, министърът на регионалното развитие и благоустройството, министърът на финансите, председателят на Държавната агенция за закрила на детето, изпълнителният директор на Агенцията за социално подпомагане, председателят на Централната комисия за борба срещу противообществените прояви на непълнолетни и малолетни, представители на областните управители и трима кметове, предложени от Националното сдружение на общините в Република България.

(3) Координационното звено осъществява координация между институциите на национално ниво по функционирането на Механизма по чл. 1, ал. 1 и изпълнението на отделните дейности.

Чл. 2а. (Нов - ДВ, бр. 82 от 2019 г.) (1) За целите на Механизма кметовете на общини разпределят територията на общината на райони на обхват за всяка образователна институция, както следва:

1. между образователните институции, които осъществяват обучение на деца в задължителни предучилищни групи;
2. между образователни институции, които осъществяват обучение на ученици в първи клас и в пети клас.

(2) Образователните институции отговарят за _____ записването в образователната система на децата и учениците, живеещи в определения им район на обхват.

(3) Необхванатите ученици, подлежащи на записване в гимназиален етап, се записват по преценка на началника на регионалното управление на образованието в подходящо училище съгласно местоживеенето и образователните резултати на детето.

(4) Районът на обхват на образователните институции, които осъществяват обучение в гимназиалната степен, включва населените места по настоящ или постоянен адрес на учениците.

Чл. 3. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 82 от 2019 г.) (1) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 82 от 2019 г.) Екип за обхват се създава към всеки район на обхват. Когато броят на децата и учениците по чл. 1, ал. 2 от няколко образователни институции е малък и позволява изпълнението на дейностите по ал. 2, един екип за обхват може да се създаде за повече от един район за обхват.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2019 г.) Екипите за обхват по чл. 1, ал. 3, т. 1 координирани с директорите на съответните образователни институции:

1. предприемат мерки за обхващането в образователната система на идентифицираните чрез ИСРМ деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст;
2. предлагат мерки за реинтеграцията в образователната система на идентифицираните чрез ИСРМ деца и ученици, отпаднали от детска градина и училище;
3. предлагат мерки по превенция на включването в образователната система и идентифицирани в ИСРМ деца и учениците в риск от отпадане с цел осигуряване на

ежедневното им присъствие в образователната институция;

4. участват в анализа на резултатите от прилагането на мерки по отношение на всяко дете и ученик, идентифицирани като необхванати, отпаднали или застрашени от отпадане от образователната система;

5. планират в съответствие с графика по чл. 5, ал. 8, т. 5 с директорите на образователните институции посещения по домовете на децата и учениците, които подлежат на задължително предучилищно и училищно образование и са отпаднали или са в риск от отпадане, с цел записването им в училище или в детска градина или преодоляването на риска от отпадане и редовна посещаемост;

6. определят за всяко дете или ученик основната причина, поради която е необхванато, отпаднало или е в риск от отпадане, и отразяват кода на съответната причина в ИСРМ;

7. осъществяват пряко взаимодействие с родителите, настойниците/попечителите или с лицата, които полагат грижи за детето, за обхващане и включване на децата и учениците в образователната система;

8. привличат и работят с медиатори и местни общности;

9. предлагат на компетентните институции да предприемат допълнителни мерки с оглед на прилагане на комплексен подход, включващ и налагането на наказания от компетентните органи за неспазването на задълженията на родителите, настойниците/попечителите или лицата, които полагат грижи за детето и не осигуряват ежедневното присъствие на децата и учениците, по Закона за закрила на детето, по Закона за предучилищното и училищното образование и по Закона за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни, както и предоставянето на помощи в натура по реда на Закона за семейни помощи за деца и Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане (ДВ, бр. 133 от 1998 г.);

10. регулярно предоставят информация чрез ИСРМ на кметовете на общините за установени нарушения на задълженията на родителите, настойниците/попечителите или лицата, които полагат грижи за детето, с цел налагане на наказания по реда на чл. 347 от Закона за предучилищното и училищното образование;

11. проследяват чрез ИСРМ ефективността от изпълнението на предложените мерки и ефекта им за връщането, включването и преодоляването на риска от отпадане за децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 82 от 2019 г.).

(4) Населените места, в които няма училище и/или детска градина, се включват в района на обхвата на средищното или приемащото училище или детска градина, определено съгласно Закона за предучилищното и училищното образование.

(5) Началниците на регионалните управления на образованието създават със заповед и актуализират екипите за обхват.

(6) (Отм. - ДВ, бр. 82 от 2019 г.).

(7) Екипите за обхват включват представители на регионалните управления на образованието, на съответните институции в системата на предучилищното и училищното образование от района им на обхват, на съответната община, на съответната дирекция „Социално подпомагане“ и на съответната областна дирекция/районно управление на Министерството на вътрешните работи.

(8) Според спецификата на дейността и изпълняваните дейности в екипите за обхват се включват и служители на дирекции „Бюро по труда“ или филиали в съответното населено място, на детска педагогическа стая, представители на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните, на регионалните здравни инспекции, кметове и кметски наместници на малки селища и представители на други институции.

(9) По предложение на ангажираните институции в екипите за обхват могат да

бъдат включени и други лица, които работят с институциите по въпросите на обхващането, включването и превенцията на отпадането от образователната система на децата и учениците.

(10) {Отм. - ДВ, бр. 82 от 2019 г.}.

(11) (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2019 г.) Представители на училището или детската градина в екипа за обхват са образователните медиатори, социалните работници, помощниците на учителя и педагогически специалисти (без директора), както и лица, ангажирани с мерки за подпомагане на достъпа до образование и предотвратяване на риска от отпадане от системата на предучилищното и училищното образование.

(12) (Нова - ДВ, бр. 82 от 2019 г.) Числеността на участниците в екипа за обхват по ал. 11 се определя от директора на образователната институция в зависимост от броя на децата и учениците по чл. 1, ал. 2. В конкретен случай по преценка на директора към екипите за обхват могат да бъдат привлечени и други лица от училището или от детската градина, участието на които би спомогнало за по-доброто осъществяване на дейностите по чл. 3а.

(13) (Предишна ал. 12, доп. - ДВ, бр. 82 от 2019 г.) Екипите за обхват се сформират и актуализират ежегодно, както следва:

1. кметовете на общините актуализират в срок до 10 юли на съответната година районите на обхват на територията на общината и предоставят по електронен път информацията на началниците на регионалните управления на образованието;

2. (доп. - ДВ, бр. 82 от 2019 г.) началниците на регионалните управления на образованието в срок до 15 юли на съответната година отправят искания до директорите на институции в системата на предучилищното и училищното образование за определяне на участници в екипите за обхват и чрез областните управители - до кметовете на общини на територията на областта, директорите на регионалните дирекции „Социално подпомагане“ към Агенцията за социално подпомагане, директорите на областните дирекции на МВР и до ръководителите на институциите по ал. 8;

3. предложенията за участници в екипите се изпращат до началниците на регионалните управления на образованието в срок до 25 юли на съответната година;

4. началниците на регионалните управления на образованието определят своите служители, които да бъдат включени в екипите;

5. при необходимост ръководителите на институциите по т. 2 командироваат за сметка на регионалните управления на образованието свои служители в други населени места, в които няма съответните служители за включване в екипите за обхват;

6. въз основа на предложенията по т. 3 началниците на регионалните управления на образованието в срок до 31 юли на съответната година определят със заповед състава на екипите за обхват и техните ръководители, които са служители на регионалните управления на образованието.

Чл. 3а. (Нов - ДВ, бр. 82 от 2019 г.) За предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, които отсъстват по неуважителни причини от детска градина или училище, директорите на образователните институции организират участниците в екипите за обхват по чл. 3, ал. 11 и други лица за:

1. своевременно установяване на причините и прилагане на мерки за предотвратяване отсъствието на децата и учениците;

2. своевременно извършване на посещения по домовете на децата и учениците в риск от отпадане, за които се установи, че отсъстват от детската градина или училището без уважителни причини;

3. системно взаимодействие с родителите с цел мотивирането им за осигуряване на трайното присъствие на детето или ученика в образователната

институция;

4. предлагане на мерки за обща и допълнителна подкрепа на децата и учениците в риск от отпадане по чл. 1, ал. 2 в съответствие с държавния образователен стандарт за приобщаващо образование;

5. предлагане на мерки за ангажиране на застрашените от отпадане ученици в училищния живот;

6. прилагане на целенасочени мерки за превенция на отпадането на учениците на прехода между VII и VIII клас;

7. проследяване на изпълнението и на резултатите от предприетите мерки за преодоляване отсъствието на децата и учениците по неуважителни причини и отразяването им в ИСРМ.

Чл. 4. (Доп. - ДВ, бр. 82 от 2019 г.) За функционирането на Механизма се внедрява, развива, поддържа и управлява Информационна система за реализация на механизма, която предоставя интегрирана електронна среда и инструментариум при следните условия:

1. достъпът до ИСРМ е персонален и ограничен само за лицата, изпълняващи функции или имащи отношение по Механизма по чл. 1, ал. 1;

2. Информационната система за реализация на механизма осигурява защита и сигурност на предоставяните от институциите и събраните от екипите за обхват данни за децата и учениците по чл. 1, ал. 2, като лицата с достъп до системата са длъжни да спазват правилата и процедурите, утвърдени съгласно чл. 5, ал. 1, т. 3;

3. информация, станала достъпна през ИСРМ на съответните лица, не може да бъде разпространявана извън обхвата на Механизма по чл. 1, ал. 1 освен по силата на закон или на съдебно разпореждане;

4. Информационната система за реализация на механизма осигурява информационната база за функциониране на Механизма по чл. 1, ал. 1, като данните в нея се осигуряват през автоматизирани интерфейси за достъп до други регистри или се въвеждат от потребители на ИСРМ;

5. отговорност за достоверността на данните носи лицето, което ги въвежда или променя съгласно дадените му правомощия;

6. Информационната система за реализация на механизма осигурява възможности за управление на Механизма по чл. 1, ал. 1 от съответните органи и лица съгласно техните правомощия;

7. Информационната система за реализация на механизма предоставя възможност за извършване на справки и контрол по функционирането на Механизма по чл. 1, ал. 1;

8. Информационната система за реализация на механизма осигурява среда за обмен на информация и координация между ангажираните лица и институции по Механизма по чл. 1, ал. 1.

9. (Нова - ДВ, бр. 82 от 2019 г.) Информационната система за реализация на механизма включва информационна карта по области на училищата и детските градини, при които рискът от отпадане е особено голям.

Чл. 5. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 82 от 2019 г.) (1) Министърът на образованието и науката:

1. организира изпълнението на Механизма по чл. 1, ал. 1;

2. осигурява участието в Механизма по чл. 1, ал. 1 на регионалните управления на образованието и на институциите в системата на предучилищното и училищното образование;

3. внедрява, създава, развива, поддържа и управлява ИСРМ, като утвърждава правилата и процедурите за работа, достъп и за подпомагане на потребителите на ИСРМ, включително чрез обучение;

4. организира изготвянето на регулярни анализи на ефективността от прилагането на Механизма по чл. 1, ал. 1 на базата на данни от ИСРМ.

5. разработва и предлага на Координационното звено по чл. 2, ал. 1 система от мерки за оптимизиране и подобряване ефективността на Механизма по чл. 1, ал. 1 и превенция на отпадането на деца и ученици от образователната система.

(2) Министърът на труда и социалната политика, министърът на вътрешните работи, министърът на здравеопазването, министърът на регионалното развитие и благоустройството, председателят на Централната комисия за борба срещу противообществените прояви на непълнолетни и малолетни, кметовете на общини и областните управители осигуряват участието в Механизма по чл. 1, ал. 1 на подчинените им институции и осъществяват контрол по изпълнението на Механизма в рамките на институционалната им компетентност.

(^Областните управители:

1. осъществяват контрол за изпълнението на Механизма по чл. 1, ал. 1 на областно ниво и при искане от началника на регионалното управление на образованието оказват съдействие, като осъществяват координация между институциите;

2. изискват от ръководителите на институциите по чл. 3, ал. 12, т. 2 на територията на областта да определят представители за участието им в екипите за обхват;

3. (нова - ДВ, бр. 82 от 2019 г.) създават областни координационни центрове и провеждат един път месечно срещи за подпомагане координацията на регионалните структури на министерствата и регионалните представители на администрациите, ангажирани с изпълнението на постановлението;

4. (предишна т. 3 - ДВ, бр. 82 от 2019 г.) осъществяват контрол за изпълнението на дейностите по чл. 5, ал. 4 от кметовете на общините.

5. (нова - ДВ, бр. 82 от 2019 г.) при необходимост изискват информация от териториалните поделения или филиали към Агенцията по заетостта с цел установяване на адресите на регистрираните в дирекция „Бюро по труда“ родители на деца и ученици, които екипите не са намерили на посочените адреси.

(4) Кметовете на общини:

1. (доп. - ДВ, бр. 82 от 2019 г.) определят райони на обхват по чл. 2а в рамките на територията на общината и уведомяват за това началника на съответното регионално управление на образованието чрез ИСРМ;

2. (доп. - ДВ, бр. 82 от 2019 г.) определят общински служители за участие в екипите за обхват, включително кметове и кметски наместници на малки населени места, и представители на местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни;

3. осъществяват координация на екипите за обхват на общинско ниво;

4. предоставят необходимата информация за функционирането на Механизма по чл. 1, ал. 1;

5. извършват първоначална проверка на данните за настоящ или постоянен адрес на незаписаните и отпадналите деца и ученици от образователните институции на територията на общината и ги въвеждат в ИСРМ;

6. чрез областните управители предоставят на Координационното звено по чл. 2, ал. 1 от 20-о до 30-о число на месеците март, юни, октомври и декември на съответната година информация за съответния период за наложените наказания по реда на чл. 347 от Закона за предучилищното и училищното образование.

7. (нова - ДВ, бр. 82 от 2019 г.) запознават чрез подходящи начини и форми родителите на деца в задължителна за образование възраст с техните законови задължения за записване на децата в образование у нас или в чужбина и задължения за регистрация по Закона за гражданската регистрация при промяна на настоящия си адрес в страната или в чужбина.

(5) {Изм. - ДВ, бр. 82 от 2019 г.) Главна дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване“ към Министерството на регионалното развитие и благоустройството предоставя необходимата информация за функциониране на

Механизма по чл. 1, ал. 1 регулярно до 20 февруари и до 30 септември на съответната календарна година по определен от Министерството на образованието и науката обхват и структура.

Директорите на дирекции „Социално подпомагане“:

1. предоставят чрез ИСРМ информация на директорите на училищата в района на настоящия адрес на децата, които са необхванати, отпаднали са или са в риск от отпадане от образователната система, с които работи съответната дирекция „Социално подпомагане“ по смисъла на Закона за закрила на детето, включително малолетните и непълнолетните до 16 години бременни и майки с деца;

2. (изм. - ДВ, бр. 82 от 2019 г.) предприемат мерки по отношение предоставянето в натура на отпуснатите семейни и социални помощи по отправени предложения от директорите на училищата и детските градини;

3. (нова - ДВ, бр. 82 от 2019 г.) осъществяват контрол по отношение на навременното отразяване в ИСРМ на информация за предоставените в натура семейни и социални помощи по отправените предложения от екипите за обхват и от директорите на училищата и детските градини, както и мотивите, довели до отказване на предоставянето им в натура;

4. (предишна т. 3 - ДВ, бр. 82 от 2019 г.) при установена нужда предлагат на директорите на училищата предоставянето на стипендии за подпомагане на достъпа до образование и предотвратяване на отпадането по реда на Постановление № 328 на Министерския съвет от 2017 г. за условията и реда за получаване на стипендии от учениците след завършено основно образование.

(7) Регионалните здравни инспекции предоставят чрез ИСРМ при поискване от директора на училището или на детската градина информация за истинността на представени медицински бележки или други медицински документи, доказващи уважителна причина за отсъствието на детето или ученика.

(8) Началниците на регионалните управления на образованието:

1. (изм. - ДВ, бр. 82 от 2019 г.) сформират екипите за обхват в състава по чл. 3, ал. 7 - 9;

2. определят конкретните задължения на всеки екип за обхват;

3. контролират представителите на съответното училище или детска градина да участват в дейността на екипа за обхват за децата и учениците от прилежащия район на образователната институция;

4. осъществяват координация и ръководство на екипите за обхват на областно ниво съвместно с областния управител;

5. (изм. и доп. - ДВ, бр. 82 от 2019 г.) съвместно с ръководителите на институциите по чл. 3, ал. 13, т. 2 планират посещенията на адреси от екипите за обхват във връзка с мерките по чл. 6, т. 7 и 9, като предварително съставят месечен график;

6. (нова - ДВ, бр. 82 от 2019 г.) подпомагат директорите на детски градини и училища за организиране на дейностите по чл. 3а, за участието по предварително уточнен график на представителите на общината, на Министерството на вътрешните работи и на дирекция „Социално подпомагане“ и при необходимост на представители на другите институции по чл. 3, ал. 8 и 9 в посещения по домовете на децата и учениците и за предприемане на неотложни мерки за предотвратяване отпадането на деца и ученици;

7. (нова - ДВ, бр. 82 от 2019 г.) контролират дейностите на детските градини и училищата по чл. 3а чрез ръководителите на екипите за обхват;

8. (нова - ДВ, бр. 82 от 2019 г.) отговарят за обхващането на учениците в задължителна училищна възраст в гимназиален етап на обучение и насочването им към съответното училище;

9. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 82 от 2019 г.) чрез министъра на образованието и науката отчитат ежегодно пред Координационното звено по чл. 2, ал. 1 изпълнението на Механизма по чл. 1, ал. 1 в срок до 30 април и до 30 ноември на съответната година.

(Изм. - ДВ, бр. 82 от 2019 г.) Директорите на училищата и детски градини:

1. възлагат на педагогически специалисти и на друг персонал от училището и детската градина включването в екипите за обхват и осигуряват участието на включените лица;

2. съдействат технически, административно и организационно на екипа за обхват;

3. отговарят, организират и контролират изпълнението на дейностите по чл. За;

4. създават организация за своевременно посещение по домовете на отсъстващите по неуважителна причина деца и ученици и за осъществяване на другите дейности по чл. За, като при необходимост ангажират местни доставчици на социални услуги, а когато се налага, отправят искане до началника на регионалното управление на образованието за осигуряване участието на представителите на общината, на Министерството на вътрешните работи, на дирекция „Социално подпомагане" или на представители на други институции от екипа за обхват;

5. при установена нужда чрез ИСРМ правят писмено предложение по образец до съответните дирекции „Социално подпомагане" за предоставяне на помощ в натура за дете или ученик, като предлагат вида на помощта съобразно идентифицираните потребности на детето или ученика;

6. за децата и учениците, за които има риск от отпадане от детската градина или от училището, до 15-о число на съответния месец подават чрез ИСРМ информация за предходния месец за неосигурено задължително присъствие на учениците за повече от 5 учебни часа или за повече от 3 дни на дете, посещаващо група за задължително предучилищно образование, по неуважителни причини, с цел налагане на наказания на родителите по реда на чл. 347 от Закона за предучилищното и училищното образование;

7. отговарят за обхващането на децата и учениците, организират и контролират изпълнението на дейностите от Механизма на ниво училище или детска градина и предоставят съответната информация към ИСРМ;

8. участват активно в обмена на информация между институциите чрез ИСРМ за установяване и актуализиране на статуса на всяко дете и ученик.

Чл. 6. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 82 от 2019 г.) При осъществяване на дейностите за обхващане, включване и превенция на децата и учениците, които не са обхванати, отпаднали са или са в риск от отпадане от образователната система, институциите взаимодействат и обменят информация, както следва:

1. (изм. и доп. - ДВ, бр. 82 от 2019 г.) в сроковете по чл. 5, ал. 5 Главна дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване" (ГРАО) към Министерството на регионалното развитие и благоустройството подава към ИСРМ информация по състояние съответно към 15 септември и към началото на втория учебен срок за децата и учениците в задължителна училищна възраст, които подлежат на обхващане в образователната система;

2. (изм. и доп. - ДВ, бр. 82 от 2019 г.) в срок до 10 март и до 30 октомври на съответната година Министерството на образованието и науката осигурява импортирането на данни по състояние съответно към началото на втория учебен срок и към 15 септември от Националната електронна информационна система за предучилищното и училищното образование (НЕИСПУО) към ИСРМ и сравняването с данните от ГРАО за идентифициране на децата и учениците, които са записани, не са записани или са отпаднали от образователната система за определения период;

3. (отм. - ДВ, бр. 82 от 2019 г.);

4. в срок до 20 август на съответната година началниците на регионалните управления на образованието чрез ИСРМ предоставят техническа възможност за достъп на екипите за обхват по райони за обхват до информацията за постоянния или настоящия адрес на децата и учениците;

5. (изм. - ДВ, бр. 82 от 2019 г.) в срок до 20 февруари и до 30 септември на съответната година директорите на училищата и детските градини въвеждат в Националната електронна информационна система за предучилищно и училищно образование информацията за записаните в тях деца и ученици;

6. (отм. - ДВ, бр. 82 от 2019 г.);
7. (изм. - ДВ, бр. 82 от 2019 г.) екипите за обхват до 30 ноември на съответната година приоритетно прилагат мерки за: обхващане и записване на деца в задължителна предучилищна и училищна възраст, които не са записани в детска градина или в първи клас; обхващане и включване на децата и учениците, посещавали училище или детска градина през предходната учебна година, но не са записани през настоящата; обхващане и включване на децата и учениците, които са посещавали училище или детска градина, но са отпаднали през предходната учебна година;
8. (отм. - ДВ, бр. 82 от 2019 г.);
9. (изм. - ДВ, бр. 82 от 2019 г.) екипите за обхват до 30 март на съответната година приоритетно прилагат мерки за връщане и трайно включване в образователната система на повторно отпадналите деца и ученици и на отпадналите през настоящата учебна година деца и ученици;
10. (изм. - ДВ, бр. 82 от 2019 г.) представителите на образователните институции в екипите за обхват и допълнително привлечените лица под ръководството на директорите, подпомагани от участниците от другите институции чрез началниците на регионалните управления на образованието, своевременно и регулярно предприемат мерки за превенция на риска от отпадане на деца и ученици, за които в ИСРМ има индикатори за отсъствия, слаб успех и проблемно поведение;
11. всяко посещение на адрес или друга осъществена от екипа дейност се регистрира в ИСРМ, като се отбелязват и членовете на екипа, участвали в посещението или в изпълнението на мерките, както и постигнатият резултат;
12. (отм. - ДВ, бр. 82 от 2019 г.);
13. в случаите, в които настоящият и постоянният адрес на детето са различни и детето не е намерено на настоящия адрес, и информацията е отразена, ИСРМ автоматично сигнализира кмета на общината и екипа за обхват по постоянен адрес за установяване местоживеенето на детето и родителите му и за прилагане на мерки за обхващане в образователната система;
14. в случаите, в които децата не могат да бъдат намерени в продължение на 10 дни на постоянния им адрес, кметовете на общините уведомяват чрез ИСРМ съответните началници на регионалните управления на образованието по постоянен адрес за резултатите от проверката;
15. (изм. - ДВ, бр. 82 от 2019 г.) началниците на регионалните управления на образованието изпращат до съответната областна дирекция на МВР/районно управление на МВР писмени искания за оказване на съдействие при извършване на проверка за местопребиваването на детето и родителите му.

Чл. 7. (^Ръководителите на институции, участващи в Механизма, могат да извършват разходи за функционирането му за сметка на получени целеви средства и/или в рамките на утвърдените им бюджети.

(2) Началниците на регионалните управления на образованието, директорите на училища и детски градини могат да осигуряват средства за дневни и пътни разходи на участниците в екипите за обхват, когато дейността се извършва извън населеното място на местоработата им, както и за канцеларски материали и други разходи, свързани с работата с родители и с местни общности.

Заключителна разпоредба

Параграф единствен. Постановлението се приема на основание чл. 6, т. 2 от Закона за нормативните актове във връзка с чл. 8, ал. 1 и чл. 251, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование.